Scris de George Petrovai
Marţi, 24 Februarie 2015 09:17 -

Actuala stare a economiei româneşti este catastrofală. Nu ştiu cât îi îngrijorează pe guvernanţii de ieri, de azi şi (după cum merg lucrurile) de mâine. Pentru că ei oricum încasează lefuri grase şi beneficiază de multe alte avantaje normale pentru o situaţie dureros de anormală în ţară. (A dat cineva socoteală pentru enormele prejudicii cauzate din incompetenţă? Aşa o culpă nu este prevăzută în Cod Penal. Dacă nici marii tâlhari dovediţi şi întemniţaţi nu-şi tem averile dobândite necinstit...)

Şi toate astea în acordurile greţoase ale angajamentelor pentru binele celor mulţi şi al lozincilor de felul „Nimeni nu-i mai presus de lege”! Dar, vai mie, neumăratele cazuri de abuz şi corupţie din perioada postdecembristă (cunoscute de aproape toată suflarea şi de-abia în ultimul timp puse pe tapetul ruşinii de către oamenii legii), demonstrează adaptarea la mediu a acelor metehne fanariote, care au darul să ilustreze gradul de uzură morală al unei societăţi aflată în interminabilă tranziţie, mai bine spus derivă, de la concreteţea sterilizant-uniformizatoare a comunismului la luminiţa amăgitoare de la capătul tunelului postdecembrist.

Dacă prin democraţie (evident, nu cea originală) înţelegem respectul legilor şi supunerea tuturor cetăţenilor în faţa legilor încâlcite de care avem parte, asta nu înseamnă că poţi deveni cetăţean model doar cerându-le celorlalţi să le respecte, atunci când tu, aflat la butoane, ştii prea bine că respectul legilor se poartă doar pe alte meleaguri şi că teama de ele este obligatorie doar pentru cei care te-au propulsat.

Fireşte, una-i viaţa şi cu totul altceva teoria. Aşa că aleşii nu vor rata niciodată ocazia de a-şi etala cunoştinţele despre o democraţie complet diferită de a noastră, susţinând că ea funcţionează doar atunci când instrumentele de aplicare a legii îşi exercită autoritatea în toate straturile societăţii şi când toţi membrii acesteia, fără excepţie, acţionează în spiritul lor, că democraţia presupune un necontenit exerciţiu civic în vederea netezirii inevitabilelor asperităţi sociale şi că, indiscutabil, cadrul legislativ reprezintă sistemul nervos al neastâmpăratului organism social.

Cum nu este cazul să ne facem iluzii în legătură cu democraţia din România şi cu existenţa statului de drept, nu trebuie nici să ne mire neîncrederea subtil-persiflantă a occidentalilor faţă de harababura dirijată şi întreţinută de întregul postdecembrism.

Mai grav este faptul că nici măcar diaspora (sau, mă rog, o bună parte a ei) nu poate fi lesne clintită dintr-un imobilism alimentat uneori cu neîncredere viscerală vizavi de grozăvia şi ridicolul realităţilor din ţară, alteori cu dispreţ îngăduitor împrumutat din mediile în care încearcă să se altoiască..

Dar dacă aleşii noştri sunt infinit mai îngrijoraţi de viitorul lor şi al clanului din care fac parte decât de viitorul României, politicienii şi investitorii occidentali se dovedesc de-o prudenţă agasantă în ceea ce priveşte foloasele politico-economice ale ţărilor lor, respectiv profitul societăţilor comerciale pe care le reprezintă. Cât au învăţat diplomaţii noştri din fermitatea onctuos-civilizată a străinilor ce-şi etalează zâmbetele direct proporţional cu scopul urmărit, cât învăţăm noi toţi din legăturile cu străinii de toate culorile şi gabaritele?!...

De luat aminte că un american, un francez sau un neamţ se va revolta împotriva unor stări de lucruri din patria lui datorate erorilor guvernanţilor (nu fără temei se spune că eroarea politică este mai gravă decât crima) şi va şti prin votul dat la viitoarele alegeri să-i sancţioneze, dar niciodată nu-şi va face ţara troacă de porci, cam aşa cum se întâmplă pe la noi, unde alegătorii demonstrează cu exemplară regularitate că nu ştiu ce vor, pentru ca mai apoi, când nu mai este nimic de făcut, să înjure şi să-şi care pumni în cap, implorându-l pe Dumnezeu să le dea mintea românului de pe urmă. Occidentalii nu sunt naţionalişti, ci ultranaţionalişti – abili, civilizaţi şi necruţători în relaţiile cu străinii de la care n-au ce stoarce.

La noi este deosebit de activ principiul care pe care. Iar acest principiu este transpus în practică printr-un ansamblu de mijloace politice şi/sau economico-financiare, funcţie de poziţia celui în cauză şi de poliţele pe care le are de plătit. Prin urmare, disputa politică degenerează în bătălie pe viaţă şi pe moarte (fireşte, condimentată cu ameninţări, insulte şi înjurături), mai mereu penibilă şi totdeauna contraproductivă, astfel că instituţiile statului se transformă în teatre de răfuieli personale ori de partid, iar mulţimea tot mai pauperă a spectatorilor/telespectatorilor aplaudă pe unii dintre ei şi-i înjură pe ceilalţi, fără fidelitate în simpatii, că doar e democraţie, în vreme ce bogăţia naţională intră atât în buzunarele fără fund ale aleşilor, cât şi în conturile ticăloşilor din străinătate încârdăşiţi cu cei desemnaţi prin lege şi jurământ să gestioneze averea poporului român.

Iată că mai vechea noastră meteahnă – aceea de-a ieşi în faţă după ce ai fost scos pe uşa din dos, respectiv de-a înfige şişul în spatele semenului de altă credinţă sau orientare politică (Dostoievski are în romanul *Fraţii Karamazov* memorabilul răspuns al bătrânului Karamazov, prototipul ticălosului. Cineva îl întreabă: „De ce-l urăşti pe cutare? Ţi-a făcut ceva?" „Să-ţi spun de ce: omul nu mi-a făcut nimic, ce-i drept, în schimb eu i-am făcut o porcărie crasă, şi de-atunci nu mai pot să-l văd în ochi, îl urăsc numai şi numai din pricina acelei porcării!"), o asemenea meteahnă duce fatalmente la ură şi atomizare socială şi provoacă un rău imens întregii naţiuni, treabă exploatată de cei ce urmăresc întreţinerea dihoniei între români şi menţinerea României la coada ţărilor din Uniunea Europeană.

Cu toate că până în prezent s-au împrumutat peste o sută de miliarde euro, întrucât grosul acestora a fost destinat consumului şi restul şutit (aproape nimic pentru investiţii, deşi este ştiut că fără investiţii economia moare), situaţia economică a României este în continuare alarmantă, tot mai mulţi români trăind de azi pe mâine din expediente, împăcaţi cu faptul că au cel mai scăzut nivel de trai din UE şi cu gândul că asta-i vrerea lui Dumnezeu.

Nu ştiu dacă o ţară întreagă merită să-i caute şi apoi să-i pună la zidul infamiei pe vinovaţi, în timp ce activităţile productive, atâtea câte au mai rămas, au serios de suferit de pe urma dezbaterilor politice şi a învârtelilor supranumite afaceri. Dar ştiu că există mai multe cauze principale care cu necesitate au generat actualul marasm.

1. *Dezastrul din agricultură* favorizat de lacunele Legii 18/91 şi de imensele pagube provocate prin desfiinţarea aberantă a fostelor Cooperative Agricole de Producţie (CAP) şi Întreprinderi Agricole de Stat (IAS), un dezastru care depăşeşte puterea minţilor normale, având în vedere că România posedă circa nouă milioane de hectare teren arabil, pământ bun de uns pe pâine, şi că între fruntariile sale trăiesc acuma doar 18 milioane de români. Deci o jumătate de hectar de teren arabil la o persoană, iar guvernele împrumută bani cu dobânzi consistente pentru a cumpăra peste 60% din alimentele de bază!

Furia devastatoare a foştilor membri CAP, ca şi jafurile comise şi niciodată recuperate măcar la nivelul preţurilor de atunci, toate au contribuit la dispariţia multor abuzuri anterioare şi la mascarea furtişagurilor foştilor mari mahări ai agriculturii socialiste.

La toate astea se adaugă descurajarea sistematică a particularilor prin incalificabila politică agrară promovată de toate guvernele postdecembriste: dobânzi uriaşe percepute de bănci în faza de început (unde ne sunt băncile agricole, că de filialele diverselor bănci străine te loveşti aproape la fiecare pas, cam aşa ca de farmacii?), ioc subvenţii din partea statului, când este ştiut că până şi fermierii americani beneficiază de subvenţii şi protecţie la achiziţionarea celor de trebuinţă şi la desfacerea produselor finite, de asemenea nu tu preţuri de achiziţie stimulative, nu tu seminţe, îngrăşăminte şi insecticide la preţuri avantajoase, nu tu combustibil fără accize şi maşini agricole livrate de stat în contrapartidă pentru campaniile agricole.

Este evident pentru oricine că, acordând atenţia cuvenită agriculturii (în curând, marile probleme ale omenirii nu vor fi crizele politice şi economico-financiare, ci apa, aerul şi alimentele!), alta era azi situaţia României, vasăzică nu ajungeam în postura deopotrivă ruşinoasă şi păgubitoare de mari importatori (cum spuneam, importăm pe bani împrumutaţi peste 60% din alimentele de bază), noi care în perioada interbelică eram grânarul Europei (hrăneam peste 100 de milioane de oameni), ci dimpotrivă, după acoperirea necesarului intern, ne-am fi creat însemnate disponibilităţi pentru export. Automat acest lucru ar fi antrenat o bună stabilitate a preţurilor (prin extensie a balanţei externe), totodată o bună parte din forţa de muncă disponibilizată de alte sectoare ale economiei ar fi fost absorbită în agricultură şi compartimentele conexe, evitându-se în acest fel competiţia preţuri-salarii şi tensiunile sociale aferente.

În general, preocuparea cetăţeanului este orientată obsesiv spre politică atunci când se confruntă cu necazuri, îndeosebi cu lipsuri şi dificultăţi în aprovizionare. Cum de marii strategi (sic!) ai tranziţiei au omis acest element esenţial din savantele lor programe?!

2. *Politica financiar-monetară defectuoasă* este cu certitudine o altă cauză majoră. La început colaterală mecanismului economic absolvit de orice control, mai apoi punând în funcţiune pârghii care ori că gripează maşinăria greoaie a economiei româneşti, ori că accentuează degringolada şi blochează iniţiativa particulară – numeroase taxe şi impozite supraponderale (cele mai multe din UE), generate de nevoia întreţinerii vastului aparat administrativ şi de control financiar (Administraţia Financiară, Garda Financiară, Curtea de Conturi etc.), ce acţionează concertat sau în paralel, dar – în pofida planului de amenzi cu mult depăşit – nereuşind să descurajeze tot mai frecventele acte de fraudă şi evaziune fiscală.

Acest uriaş efort financiar contribuie din plin la sporirea inflaţiei, cu întreg cortegiul de nenorociri sociale adiacente: scăderea nivelului de trai la grosul populaţiei, creşterea armatei de

şomeri, adâncirea decalajului dintre pătura subţire a îmbogăţiţilor şi enorma masă a săracilor aflaţi la limita de subzistenţă, toate acestea constituindu-se în permanente semnale de alarmă pentru societatea românească a zilelor noastre, o societate aflată într-un primejdios dezechilibru după absorbţia clasei de mijloc în masa cetăţenilor încercaţi de sentimentul neputinţei împlinirii sociale.

Apropo de cheltuieli bugetare, iată două interesante paralele: La o populaţie de 18 milioane (plus cele circa patru milioane care-şi duc traiul în afara graniţelor), România îşi permite cu 50 de parlamentari peste numărul congresmenilor americani (populaţia SUA este de aproape 320 milioane), iar Guvernul României are vreo 27 de miniştri, în timp ce Germania cu populaţia ei de aproape cinci ori mai mare (83 de milioane), are doar 8 miniştri plus cancelarul!

Inflaţia poate fi stăvilită prin acţiunea conjugată a trei factori: muncă de înalt nivel calitativ confirmată printr-un export dinamic, politică financiar-monetară înţeleaptă şi infuzie de capital. Fiecare din aceşti factori este pus la treabă prin intervenţia guvernului şi a pârghiilor sale de acţiune directă ori mediată. Dar dacă în cazul primului factor (cel mai important, de altminteri) şi a ultimului, intervenţia guvernului este intermediată (de cetăţenul conştient şi activ în cazul primului, de bunăvoinţa capricioasă a investitorului în cazul celuilalt), politica financiar-monetară constituie ansamblul pârghiilor pe care Executivul le pune în mişcare potrivit unei strategii, ce reflectă esenţa programului său de guvernare.

Intuind ce va urma, regretatul economist american de origine română Anghel Rugină, a propus o reformă monetară radicală: emiterea monedei de argint! În concepţia sa, acest lucru ar fi contribuit nemijlocit la procesul de acumulare şi economisire, astfel evitându-se eroziunea monedei naţionale.

Propunerea a fost respinsă în favoarea unui program de austeritate vertebrat pe o fiscalitate excesivă, oneroasă şi descurajantă...

Preocupat nu doar de critică, ci şi de aflarea unor căi pentru îndreptarea actualei stări de lucruri de la noi, citesc cu surprindere, dar şi cu mulţumire în *Tribuna economică* nr. 20/1994 în articolul *H ong Kong: diminuarea fiscalităţii pe fondul unei dezvoltări susţinute* cum „la 2 martie 1994, ministrul finanţelor a introdus noi concesii fiscale, menite să scutească populaţia în valoare de 7 miliarde dolari HK (905 milioane dolari SUA) în anul fiscal 1994/95”. În acest mod „420 mii angajaţi nu vor mai plăti impozit, iar alte 1,1 milioane angajaţi din totalul

forţei de muncă de 2,8 milioane angajaţi vor plăti impozite mai mici". În continuare se arată că „şi impozitul companiilor a fost redus cu un punct procentual, ajungând la numai 16,5%". A mai fost redusă cu două treimi taxa de aeroport, de asemenea taxa de timbru pe vânzările de locuinţe valorând până la 3 milioane dolari HK. La toate astea se adaugă economiile făcute de guvern: În 1993/94 a cheltuit cu 3% mai puţin decât şi-a propus în buget, iar la capitolul investiţii cu 6% mai puţin!

Deci taman pe dos de cum au procedat şi continuă să procedeze guvernele noastre postdecembriste. Orice comentariu este de prisos.

3. *Corupţia* la toate nivelele reprezintă cauza cauzelor actualei degringolade economice. Ea ţine în egală măsură de influenţa cancerigenă a unui trecut cu importante ramificaţii în prezent şi viitor, precum şi de structura moral-spirituală a românului, devenită esenţialmente balcanică prin tripla influenţă orientală: otomană, fanarioto-grecească şi muscălească.

În mod normal, vicii ca luarea şi darea de mită, evaziunea fiscală sau deturnarea de fonduri ar trebui, dacă nu în întregime eliminate, măcar substanţial reduse şi apoi ţinute sub control prin elaborarea şi ferma aplicare a unor drastice legi anticorupţie. Fireşte, cu condiţia ca organele de emitere şi aplicare a actelor normative să fie întru totul democratice, adică mai prejos de lege, şi imune la microbul corupţiei. Dar ce te faci când corupţia este atât de înfloritoare, încât parlamentari, miniştri, primari, judecători, procurori şi poliţişti, individual sau în reţele de tip mafiot, eludează tot acuşi-acuşi legile întru atingerea unor interese personale sau de grup (clan), nu de puţine ori la comandă politică? În asemenea condiţii cum poate fi impusă autoritatea legilor şi cum poate fi cultivat respectul faţă de semeni, instituţii şi ordinea socială?

S-a ajuns pe la noi ca escrocul de mare calibru care scapă nepedepsit pentru potlogăriile făptuite, să fie apreciat. „Se descurcă, are cap!" exclamă cunoştinţele mai mult sau mai puţin invidoase pe îndemânarea şi neruşinarea respectivului ipochimen. Asta în timp ce găinarul este pedepsit cu străşnicie pentru o abatere minoră.

Sigur că până şi abaterea minoră de la legalitate trebuie sancţionată. Dar atunci când năvodul salubrizării sociale este astfel întocmit încât îi face scăpaţi pe rechini şi păstrează doar plevuşca, mă îndoiesc că într-un asemenea mod poate fi întronată legalitatea.

Mai rămâne cealaltă categorie de vicii (prostituţia, pedofilia, pederastia, hoţia, violul, consumul de droguri), care aşijderea contribuie la îmbolnăvirea corpului social. Extrem de periculos pentru echilibrul şi sănătatea familiei şi a organismului social mi se pare alcoolismul, ale cărui consecinţe sunt cu atât mai perfide, cu cât pedepsele vizează doar actele inconştiente sau semiconştiente ale consumatorului de alcool. Remediul este inseparabil legat de voinţa celui în cauză, cu un foarte necesar ajutor venit pe linia credinţei, familiei şi a mediului în care trăieşte, căci bufetele şi cârciumile îţi fac cu ochiul din sută în sută de metri.

Aceasta a doua categorie de vicii a devenit la noi o prezenţă din ce în ce mai îngrijorătoare, deopotrivă intensiv şi extensiv. Să fie ele doar un apendice lesne de extirpat, ori una din coordonatele pe care agonizează acea democraţie despre care Churchill afirma că este cea mai proastă formă de guvernământ? „Dar, a adăugat el, daţi-mi alta mai bună şi voi crede în ea”.

În lupta necontenită împotriva acestui flagel cu efecte incalculabile, trebuie să primeze acţiunea de prevenire prin familie, educatori, factori medico-sanitari. Când cei în cauză (de foarte multe ori minori şi minore) ajung pe mâna poliţiei, se poate afirma că deja s-a constituit elementul infracţional, greu de stopat şi aproape imposibil de eradicat.

Iar în această perioadă de îngrijorătoare derivă a societăţii româneşti, când proliferează descompunerea familiilor, îndeosebi a acelor familii în care unul sau ambii părinţi trudesc în străinătate, şi când mijloacele de prevenire, ocrotire şi tratare sunt insuficiente, nu-i greu de prevăzut gravele probleme care ne pândesc, toate aceste derapaje fragilizând organismul greu încercat al României în sfertul de veac postdecembrist.

*N.B.*Coreea de Sud a izbutit prin anii 70 să ţină sub control corupţia doar cu ajutorul americanilor. După care ea a pornit ca din puşcă pe calea dezvoltării şi prosperităţii generalizate...

4.A patra cauză o consider *Dezarticularea economiei româneşti*.

De dragul reformei (la fel ca utopiile comuniste, să fie un alt ideal sinucigaş al românilor?) au fost sacrificate toate sferele importante de activitate (industrie, agricultură, transporturi navale şi feroviare etc.), fără a se pune altceva în loc, astfel că în imensele goluri apărute au înflorit

nemunca, specula, corupţia, furtişagurile, impostura şi minciuna, în general toate formele de disoluţie moral-spirituală.

După cum se prezintă lucrurile, în 25 de ani încă n-am isprăvit cu reforma-genocid (economic, moral-cultural, de identitate, democratic), atâta timp cât se mai găseşte pe ici, pe colo prin părţile esenţiale câteva ceva de înşfăcat. Dar nimeni nu ştie când se va termina această tragicomică reformă a bătutei pe loc şi a învârtirii în cerc până la ameţeală, după cum nimeni nu ştie cum vor arăta avortonii acestei treceri de la comunismul atroce la postcomunismul feroce prin pohta ce-o pohteşte pentru pescuitul în apele tot mai tulburi ale statului.

Economiştii apuseni dau din umeri, iar foştii actuali economişti marxişti dau din colţ în colţ în căutarea unor soluţii acceptabile pentru această halimă postcomunistă ce ţine morţiş să i se spună capitalism, un „capitalism” care trăieşte şi prosperă din banii statului prin şpăgi, comisioane, licitaţii trucate şi lucrări de mântuială, într-un cuvânt prin tunuri de zeci şi zeci de milioane.

Dar occidentalii nu-şi fac probleme în ceea ce ne priveşte. Mai întâi că au încredere (sic!) în puterea noastră de supravieţuire, că doar am izbutit să scăpăm din infernul bolşevic în care am fost azvârliţi cu larga lor contribuţie. Apoi că încă nu reprezentăm un obiectiv de prim rang pentru interesele lor politico-economice şi strategico-militare, chiar dacă scutul american antirachetă de la Deveselu va fi în curând operaţional.

Acum ca şi altă dată, în pofida conflictelor din Ucraina, interesele imediate ale Europei occidentale, mai cu seamă ale Germaniei, se îndreaptă spre marea Rusie. De ce? Pentru că Rusia este elementul tampon dintre opulenţa vestică şi Orientul Îndepărtat în expansiune economică (a se vedea masiva penetrare a capitalului nipon în Statele Unite, dar şi insistenţa cu care China priveşte spre Europa), pentru că actuala civilizaţie apuseană se bizuie pe imensele resurse naturale ruseşti (îndeosebi petrol şi gaze naturale) şi pentru că Rusia reprezintă o importantă piaţă de desfacere pentru produsele finite occidentale.

Se subînţelege că situaţia economică a României nu se va redresa căutând vinovaţi în dreapta şi în stânga şi, după dibuirea lor, întemniţând pe unii dintre ei. Prejudiciul provocat de aceştia trebuie recuperat integral prin sechestrarea tuturor averilor dobândite pe căi necinstite!

Şi încă ceva. Înaintaşii noştri au stat „în calea tuturor răutăţilor” pentru a-şi apăra „sărăcia, şi nevoile, şi neamul”, astfel creându-le apusenilor posibilitatea să-şi edifice cultura şi civilizaţia, iar românii cu funcţii publice din zilele noastre nu-s capabili să exploateze la centimă însemnatele avantaje economice şi strategice pentru ţară şi popor ce decurg din ieşirea la Marea Neagră, din deţinerea cursului inferior al Dunării şi din aşezarea la întretăierea unor importante drumuri comerciale...

Este, trebuie s-o spunem, falsă afirmaţia că economia românească, aşa umilită cum se prezintă în clipa de faţă, nu posedă acele elemente care să-i asigure redresarea. În primul rând România deţine un relief armonios, cu bogăţii ale solului şi subsolului ce o situează pe un loc fruntaş în Europa (locul doi după calculele unor economişti). Pământul, deopotrivă obiect al muncii şi mijloc de muncă, este – şi trebuie să rămână! – nu doar cea mai generoasă sursă de hrană pentru locuitori, dar şi cea mai statornică legătură cu ţara, limba, străbunii, tradiţiile şi istoria multimilenară a locuitorilor de pe aceste meleaguri. (Cu toate astea, prin legislaţia noastră fără egal în Europa, circa 20% din pământul sfânt al ţării, deja a încăput în ghearele străinilor!)

Te uiţi în jur şi te minunezi cât este de neiubit din pricina nevalorificării acest pământ îndelung jinduit de alţii. Iar apele sunt pângărite şi pădurile decimate. De pildă, în pădurile din judeţele Covasna şi Harghita îşi face mendrele megaescrocul Verestoy Attila, senatorul udemerist poreclit Cherestoy Attila şi „groful defrişărilor”, încât te întrebi cu uimire: Cum naiba se face că acest sinistru răufăcător este lăsat să-şi savureze averea de nabab în viloiul de la Snagov?!

Desigur, grija faţă de aceşti factori vitali pentru om şi economie este în primul rând o sarcină cetăţenească (românii trebuie să înveţe cu mic cu mare să iubească şi să ocrotească natura!) şi abia atunci legile intransigente îşi vor dovedi eficienţa în lupta fără menajamente împotriva tâlharilor şi a profanatorilor mediului ambiant.

Din păcate, corupţia atotstăpânitoare încă îi mai apără de rigorile legii şi nu de puţine ori îi face scăpaţi pe mulţi dintre aceia care nu fură şi devastează chiar cu mâna lor – pădurari, brigadieri, ingineri, toţi aceştia îmbogăţindu-se cu neruşinare din avuţia poporului român, catastrofal administrată şi apărată de un stat ticăloşit până în măduva oaselor.

Pe căi întortocheate, pesemne că aceştia-i servesc (a se citi îi îmbogăţesc) şi pe puternicii zilei, marii democraţi care se spetesc pentru popor, fapt pentru care legea o lasă mai moale când ajunge în anticamera lor...

Un alt redutabil factor de producţie: România încă mai are forţă de muncă inteligentă, harnică şi bine pregătită! Aprecierea de care se bucură în străinătate specialiştii români plecaţi din ţară din diverse motive este cea mai concludentă dovadă în acest sens.

Există la noi o formidabilă rezervă de inteligenţă, demonstrată prin strălucitele rezultate obţinute de elevii români la olimpiadele internaţionale, precum şi de statistici („Pe plan mondial ponderea copiilor supradotaţi este de 2 la mie, iar la noi de 4 la mie", afirma cu încredere şi mândrie marele inventator Iustin Capră). Din nefericire, acest preţios motor al dezvoltării noastre sociale este fie lăsat să vegeteze (mulţi copii supradotaţi se pierd), fie să se scurgă spre ţările puternic industrializate, de regulă SUA, Canada şi vestul Europei. A calculat cineva pierderile anuale înregistrate de România prin racolarea de către guvernele şi companiile occidentale a celor mai valoroşi absolvenţi ai facultăţilor de stat din România? Că americanii, de pildă, recunosc că prin atragerea forţei de muncă de înaltă calificare din ţări sărace ca România, înregistrează anual un profit net de câteva miliarde. Şi astfel ţările bogate devin şi mai bogate, iar ţările sărace tot mai sărace...

Două sunt căile imediate pentru reducerea simţitoare a hemoragiei de materie cenuşie românească:

a)Locuri de muncă (îndeosebi în cercetare) şi lefuri atractive pentru absolvenţii foarte înzestraţi ai facultăţilor de stat şi particulare;

b)Prin decanatele facultăţilor de stat, Ministerul Învăţământului să încheie contracte cu toţi studenţii, iar la absolvire, potrivit contractelor încheiate, ei să fie prin lege obligaţi să lucreze un anumit număr de ani în ţară (între 5 şi 10 ani, funcţie de perioada şcolarizării, cu sau fără masterat), până la recuperarea integrală a cheltuielilor făcute cu pregătirea lor. După care, fiecare este liber să aleagă: rămâne în ţară sau pleacă în străinătate. Fireşte, pentru asta este nevoie nu doar de un plan naţional de dezvoltare economico-socială, cu ajutorul căruia, măcar în facultăţile finanţate de la buget, să nu se mai lucreze pe stoc (un număr de absolvenţi cu mult mai mare decât sunt capabile să absoarbă sectoarele de activitate), ci, după reducerea şi ţinerea sub control a corupţiei, este mare şi urgentă nevoie de o reală relansare a economiei. Pentru că ceea ce spun statisticile şi guvernanţii despre creşterea economică, eufemistic vorbind se cheamă praf în ochii alegătorilor naivi, care, seduşi de greutatea cifrelor, realizează destul de târziu cum coşul zilnic devine din ce în ce mai uşor.

Economia românească poate fi repusă pe picioare într-un timp relativ scurt, deoarece există condiţii reale pentru aşa ceva: importante resurse ale solului şi subsolului, cadre calificate şi mână de lucru ieftină. Lipseşte capitalul pentru retehnologizare acolo unde este cazul şi pentru modernizarea în ritm mai alert a infrastructurii. Dar să nu uităm că Uniunea Europeană acordă credite în condiţii extrem de avantajoase pentru realizarea unor programe de anvergură. (Ehei, unde sunt miliardele de dolari ce trebuiau să fie încasaţi din creanţe?!)

Prin urmare, neajunsul cel mare este de ordin intern: lipsa de vrere şi destoinicie politică, respectiv absenţa unei politici economice coerente pentru toate sectoarele de activitate şi care să urmărească binele întregului popor, penuria de manageri corecţi şi dispuşi să ia taurul de coarne din pricina acelei metehne politico-ideologice de care am amintit mai sus, nemunca şi frauda generalizată. Câţi dintre factorii decizionali de la centru şi din teritoriu doresc cu adevărat un reviriment economic bazat pe libera iniţiativă şi câţi sunt pentru ape tulburi în care se poate pescui şi dribla, în care minciuna şi hoţia se îngraşă de la o zi la alta?...

5. *Criza moral-spirituală* este a cincea cauză principală a coşmarului românesc. Fiind cea mai persistentă şi subtilă, poate că trebuia s-o aşez în capul listei. Dar cauzele analizate nu au menirea să stabilească o ierarhie, ci un punct de vedere.

De ce-i atât de importantă această cauză? Deoarece ea reflectă cu fidelitate mentalitatea individului, năzuinţele şi căile urmate de acesta pentru a-şi satisface trebuinţele. Prin extensie, planul moral-spiritual al unei societăţi reprezintă barometrul sau media cultural-atitudinală a membrilor săi.

Decăderea economico-socială de azi este şi consecinţa decăderii moral-spirituale începută cu mult timp în urmă – perioada fanariotă după cei mai mulţi căutători ai adevărului gol-goluţ. Atunci, se zice, ar fi pornit pe toate fronturile asaltul putreziciunii fanarioto-otomane asupra majestăţii spirituale a poporului român. Iar în ultimii 70 de ani, tot ce a fost sfânt şi curat pentru duhul românesc plămădit în veacurile anterioare fanariotismului, totul a fost murdărit, schilodit, ba chiar ucis: Dumnezeu, oameni de omenie, valori materiale şi, mai ales, valori spirituale. Desigur că în perioada postdecembristă, comparativ cu cea bolşevică, s-a derulat un mult mai subtil proces de destrucţie prin minciună, hoţie, înşelăciune şi trădare făţişă, procedee adjudecate ca normale de politrucii postdecembrişti şi care cu necesitate au continuat avarierea fundamentelor moral-spirituale ale naţiei.

Goana după căpătuială şi afaceri curat murdare, vorba lui Pristanda, este zeul la care se

închină tot mai mulţi români, ajunşi peste noapte nesimţitori şi ahtiaţi după câştiguri nemeritate.

Tot mai scumpă, cartea a ajuns astăzi un obiect de lux pentru omul dornic de cultură şi/sau informaţie. Aşa că, într-o lume în care omul este apreciat numai şi numai după cantitatea de bunuri dobândite legal sau ilegal (case, maşini, conturi, ţoale), nu-i de mirare că îmbogăţiţii de ieri şi de azi, semianalfabeţi cu diplome, privesc chiorâş la carte şi cultură şi că pe autenticul şi mereu săracul intelectual îl tratează cu o condescendenţă dispreţuitoare.

Putem depăşi impasul moral-spiritual în care ne găsim doar meditând cât mai des la spusele lui Constantin Noica: „Dorim untul german sau cultura românească?” Căci, se ştie foarte bine, un popor rămâne în istorie graţie culturii sale...

Marele izvor de sănătate al poporului român este tot în sufletul curat, iubitor de Dumnezeu şi semeni, iar nu în lăzile cu comori „pe care le mănâncă moliile şi rugina, şi unde le sapă şi le fură hoţii” (Matei 6/19).

Nu e un îndemn la inactivitate, cu atât mai mult cu cât românul, datorită ortodoxismului esenţialmente contemplativ, este predispus la meditaţie. Este o invitaţie la raţiune (Terenţiu spunea: „Fii absurd cu raţiune!”) şi iubire, singurele modalităţi eficace întru îndreptarea actualei stări de lucruri, ceea ce la urma-urmei înseamnă reamintirea, reînvăţarea şi, în final, revenirea la banala normalitate a măsurii şi bunului simţ, înţeleptele călăuze pe care morala nu pridideşte să le recomande indivizilor şi grupurilor sociale.

Autor: George Petrovai

22 febr. 2015